

Det Digitale Nordjylland

Virksomhedsberetning 2001

Det Digitale
Nordjylland

Det Digitale Nordjylland
Fyrtårnscentret
Brohuset
Vesterbro 102
9000 Aalborg
Tlf.: 72 14 66 81
E-mail: fyrtaarn@nja.dk
www.det-digitale-nordjylland.dk

Virksomhedsberetning 2001

*Udgivet juni 2002 af bestyrelsen for
Det Digitale Nordjylland:*

Amtsborgmester Orla Hav, Nordjyllands Amt (formand)

Borgmester Henning G. Jensen, Aalborg Kommune

Borgmester Bent Brown, Hjørring, Kommuneforeningen

Rektor Sven Caspersen, Aalborg Universitet

Formand Svend Erik Lang, LO/RAR

Direktør Richard Byrdal, DA

Direktør Niels-Christian Gjerrild, DI

Bestyrelsesformand Poul Lauritsen, NOVI

Ekstern rådgiver: Kim Østrup, IBM (udpeget af Videnskabsministeriet)

Det Digitale Nordjylland

Virksomhedsberetning 2001

Indholdsfortegnelse

Forord	Side 5
Indledning	Side 7
I gang med de første projekter	Side 8
• Temaer	Side 8
o Kompetence & Uddannelse	Side 8
o Digital Forvaltning	Side 10
o IT-erhverv	Side 12
o IT-infrastruktur	Side 14
• Følgeforskning	Side 15
o Følgeforskningens metoder	Side 16
o Økonomi og organisering	Side 16
Nye projekter 2001	Side 17
• Strategi	Side 17
• Udbud 1/2001: Kompetence & Uddannelse og e-demokrati	Side 18
o Mål og strategi	Side 18
o Resultater – vinderprojekter	Side 20
• Udbud 2/2001: Digital Forvaltning – borgerne og det digitale social-, sundheds- og sygehusvæsen	Side 22
o Mål og strategi	Side 22
o Resultater – vinderprojekter	Side 23
• Udbud 3/2001: IT-erhverv	Side 25
o Mål og strategi	Side 25
o Resultater - vinderprojekter	Side 26
• Nøgletal 2001 – de tre gennemførte projektkonkurrencer	Side 28
Formidling	Side 29
• Hjemmeside	Side 29
o Offentligheden	Side 29
o Projektpartnerne	Side 29
o Engelsk hjemmeside	Side 30
• Foredrag og besøg	Side 30
o Andre initiativer	Side 30
o Intern vidensdeling og netværk	Side 30

Administration og tilsyn med projekter

- Værktøjer

Side 31

Side 31

- Revisorattesteret årsregnskab

Side 31

Årsregnskab 2001

- Administration

Side 33

Side 33

- Projektregnskab

Side 34

- Revisionspåtegning

Side 37

Bilag

- Oversigt over konkurrencevindere 2001
- Oversigt over udbetalinger til de enkelte projekter 2002

Forord

Et af de mere kontante mål for Det Digitale Nordjylland var, at totaløkonomien i projektet skulle nå op på 510 mio. kr., heraf minimum 471 mio. kr. til projekter – resten til administration, følgeforskning og evaluering. Projektmidlerne skulle fremkomme ved 1/3 fra staten og resten fra private virksomheder og regionale offentlige myndigheder. Dette mål er opnået allerede ved udgangen af 2001, hvor 145 mio. er bevilget af de 157 mio. kr., der i alt er til rådighed til projektstøtte. Faktisk har de 145 mio. kr. genereret projekter til en samlet værdi af 621 mio. kr.

At ikke kun 2/3, men faktisk mere end 3/4 af Det Digitale Nordjylland er finansieret af projekterne selv, ser bestyrelsen som udtryk for ikke "kun" en region med masser af gode og kreative kræfter, men også en parathed hos projektmanagerne til økonomisk at bakke om og også tage den risiko, der er forbundet med at gå foran og udvikle og afprøve nye teknologier i nye sammenhænge.

Én ting er imidlertid på idéplan at generere et spændende projekt og skrive en god ansøgning; noget andet er at holde ved, gennemføre projektet og få effekt ud af det. Partnerskabsmodellen i Det Digitale Nordjylland, hvor man er gået sammen på kryds og tværs af sektorer og brancher for at lave fælles projekter, har i denne sammenhæng været en ekstra udfordring, hvor der skal skabes fælles forståelse, sprog og fodslag på tværs af vante roller og ofte meget forskellige virksomhedskulturer. Det er derfor med tilfredshed at bestyrelsen kan konstatere, at kun 2 af de 44 projekter, der blev skrevet kontrakt med efter udbudsrunderen 2000, har måttet opgive at gennemføre projekterne, og at årsagerne ikke er manglende konsensus i projektkonsortiet. Tværtimod er det fra flere sider blevet fremført, at gevinsten ved at forene kompetencer på tværs og indlede utraditionelle samarbejder er større end de omkostninger, der givet også er – specielt i projektopstarten, hvor interesserne skal forenes.

Det er bestyrelsens opfattelse, at vi med de igangværende projekter begynder at se konturerne af et nordjysk IT-Fyrtårn, der både har fokus på udvikling, innovation og eksperimenter, og samtidig er bredt forankret, således at der også er tale om konkrete demonstrationsprojekter, der har reel nytteværdi for borgere og virksomheder. Ambitionen om at komme bredt ud i regionen ser også ud til at nås, idet både amtet og næsten alle kommuner i regionen i større eller mindre omfang er med, og ikke færre end 165 virksomheder er direkte involveret.

Vi står med udgangen af 2001 ved en milepæl. Hidtil har vores væsentligste opgave været at få pengene ud at arbejde i de rigtige projekter. Fremover vil vi fokusere på dels at sikre resultater, dvs. at projekterne gennemføres og får effekt, dels at få synlig og nyttiggjort resultaterne både fra projekterne enkeltvis og fra totalforsøget som helhed, så opnået erfaring og viden spredes ikke "kun" til hele Nordjylland, men også nationalt og internationalt.

Bestyrelsens ambition er fortsat ikke kun at gennemføre Det Digitale Nordjylland, men også at få effekt ud af det – og helst vedvarende effekt! Resultaterne og de gode erfaringer fra Det Digitale Nordjylland skal gerne både direkte og indirekte kunne indgå i den fortsatte videreudvikling af Nordjylland til videns- og netværkssamfund.

Orla Hav
Amtsborgmester
Bestyrelsesformand for Det Digitale Nordjylland

Indledning

Denne virksomhedsberetning fra Det Digitale Nordjylland beretter om de væsentligste aktiviteter, milepæle og resultater fra projektets andet år, hvor fokus dels var på at komme godt i gang med de første 44 projekter fra projektkonkurrencen 2000, dels på at få resten af støttemidlerne ud at arbejde i nye projekter.

Årsberetning 2001 giver en status på de 44 vinderprojekter fra projektkonkurrencen i 2000, som alle gik i gang i løbet af første halvår 2001, og som tilsammen var blevet tildelt 80 mio. kr. i støtte til at realisere projekter til en samlet værdi af 375 mio. kr. Beretningen sætter endvidere fokus på mål-

sætninger, strategier og resultater fra de 3 gennemførte projektkonkurrencer i 2001, som gav 35 nye vinderprojekter i alt 68 mio. kr. i støtte.

Derudover berettes om arbejdet med at synliggøre ikke kun totalforsøget Det Digitale Nordjylland, men også de enkelte projekter, således at erfaringer og opnået viden i det enkelte projekt kan komme andre til gode både i og udenfor Det Digitale Nordjylland.

Endelig sættes fokus på økonomien i projektet, herunder tilsynet med de efterhånden 78 projekter, der med udgangen af 2001 var i gang i regi af Det Digitale Nordjylland.

For hele baggrunden bag, formålet med og organisering af Det Digitale Nordjylland henvises til årsberetningen 2000 eller Det Digitale Nordjyllands hjemmeside.

Alle projekter, der henvises til, er også nærmere beskrevet på hjemmesiden:

www.det-digitale-nordjylland.dk

I gang med de første projekter

Temaer

De første 44 vinderprojekter blev udpeget blandt 4 overordnede temaer, som er gennemgående for Det Digitale Nordjylland:

Vinderprojekter 2000			
Hovedtema	Antal projekter	Støttebeløb mio. kr.	Projektsum mio. kr.
Kompetence & Uddannelse	21	24,5	78
Digital Forvaltning	7	23,5	119
IT-erhverv	12	17	84
IT-infrastruktur	4	15	94
Totaler	44	80	375

Kompetence og uddannelse

I foråret 2001 gik de første 21 vinderprojekter inden for Kompetence og uddannelse for alvor i gang med projekterne. Nogle projekter kom hurtigere fra start end andre, og tre af projekterne nåede i mål inden årets udgang. Nogle nærmer sig afslutningen i foråret 2002, mens andre fortsætter ind i 2003. Et enkelt af projekterne "Informati- onskompetence og videnstyring i SMV (små og mellemstore virksomheder)" måtte ved årsskiftet opgive at videreføre projektet, da det viste sig yderst vanskeligt at få skabt tilstrækkelig opbakning blandt de nordjyske SMV'er til aktivt at deltage i projektets koncept om at kompetenceudvikle SMV'ers eksterne og interne informationshåndtering.

Dette til trods for stor interesselikendegivelse i den indledende projektfase.

Et af de afsluttede projekter er "Pædagogisk erfaringsudveksling om IT i undervisningen" med deltagelse af Vendsyssel Sygeplejeskole og VUC Østhimmerland. Dette projekt har med udgangspunkt i en vellykket omstillingsproces hen imod IKT-baserede læringsformer opstillet en eksemplarisk model for sådanne forandringsprocesser både pædagogisk og organisatorisk.

Ellers er følgende tendenser og delresultater værd at fremhæve:

- **Digitale Landsbyer**

IT-cafeer, digitale forsamlingshuse, IT-landsbyer – der er mange betegnelser og bud på hvordan et lokalområde ruster sig til netværkssamfundet, etablerer bredbånd og ikke mindst tilbyder borgerne optimale muligheder for at udnytte informationsteknologien. Generelt har projekterne, efter en del opstartsvanskeligheder med at få aftaler med teleoperatørerne på plads, nu godt gang i både de fysiske IT-huse, de virtuelle portaler og kompetenceudvikling for borgerne. De fleste steder har lokalbefolkningen udvist stor entusiasme og mange lokale "ildsjæle" er engageret i både etablerings- og driftsfase – ofte på frivillig og ulønnet basis.

- **E-learning**

Flere af projekterne beskæftiger sig med e-learning. Der er tale om dels nyudvikling af produkter, dels rådgivning og aftestning af e-learningprodukter samt forskellige conferencesystemer i asynkron og trådløs kommunikation. Projektet "Virtuelle læringsmiljøer og læringsformer – VILL" er således godt i gang med opbygningen af E-learning Lab Nordjylland, et eksperimentarium for "best practice" inden for e-learning også i forhold til den nødvendige pædagogiske nytænkning.

Et andet projekt "Standardmodel til udarbejdelse af IT-baserede undervisningsforløb" står snart klar med en "e-learning-pakke" - en værktøjskasse med moduler og pædagogisk vejledning til små og mellemstore virksomheder, med fokus på hurtigt at kunne lave kompetenceudvikling for medarbejderne.

- **Videns- og erfaringsudveksling i det virtuelle rum**

Det tegner godt for de projekter, der på forskellig vis afprøver Internettet til videns- og erfaringsudveksling. Projektet "AgrovidenNet" har fået etableret en lang række virtuelle erfa-grupper med udgangspunkt i landbrugets egne behov inden for f.eks. svineproduktion, fodermetoder, nyetablerede landmænd m.fl.. Der er dels tale om erfaringsudveksling imellem landmænd og dels om rådgivning og tilbud om efteruddannelse.

- **Det virtuelle gymnasium**

Projektet "Fra klasserum til projektrum" ved Aalborg Studenterkursus er nu udviklet til, at skolen er parat til at tilbyde kursister et to-årigt forløb, hvor man bliver student på en anderledes måde i en kombination af fjern- og nærundervisning, hvor der eksempelvis arbejdes tre dage om ugen på kurset, og to dage hjemmefra. Også indholdsmæssigt sigter uddannelsen på nye kvalifikationer og kompetencer, og metodisk satses der bl.a. på at udvikle kursisternes evne til forskellige arbejdsformer, herunder projektarbejde og arbejde i netværk.

- **Netværk på tværs af projekterne**

Generelt har projekterne under Kompetence og uddannelse været gode til at tage kontakt og rådføre sig med hinanden f.eks. i forbindelse med valg af tekniske løsninger.

Projekteksempel – NOKS.dk

Projektet "ABM-basen" var ved årsskiftet klar til at gå i luften med Nordjyllands kulturhistoriske søgedatabase www.noks.dk. Denne base var i projektfasen et samarbejde imellem 6 arkiver, biblioteker og museer i Nordjylland, men det forventes at samarbejdet i nær fremtid vil udvides med en lang række andre kulturformidlingsinstitutioner i regionen, da den teknologiske platform til konvertering af data de forskellige institutio-

ners registreringsystemer imellem nu er på plads, samtidig med at der er opbygget et fælles indgang i form af emneord. Via én fælles, web-baseret indgang kan man nu finde materiale på tværs af de fysiske samlinger – tekst, lyd, film, udklip, billeder.

Digital Forvaltning

Alle 7 projekter, som kom i gang i løbet af første halvår 2001, har primært fokus på e-administration, et enkelt dog også på e-demokrati. Hovedparten af projekterne gennemføres i Nordjyllands Amt, Aalborg Kommune og de større nordjyske kommuner. Der er tale om ambitiøse projekter, der lægger op til en gennemgribende omstilling og digitalisering af den offentlige administration. I integrerede forløb sætter projekterne fokus på både service og selvbetjening for borgere og virksomheder og omlægning og effektivisering af de interne processer ved hjælp af IT, her specielt integration mellem de "ydre" og de "indre" systemer, organisations- og kompetenceudvikling. Der er tale om store projekter, hvoraf de fleste først afsluttes ultimo 2003, men der begynder allerede at tegne sig nogle delresultater og erfaringer, bl.a.:

- **Lokale undersøgelser bekræfter borgernes interesse i digital forvaltning.** På linie med landsdækkende undersøgelser, bekræfter lokale undersøgelser borgernes interesse i digital forvaltning – se f.eks. borgerundersøgelsen fra "Din åbne kommune" på www.voreskommune.dk, og borgerne bruger også de selvbetjeningsløsninger, der kommer på de kommunale hjemmesider.
- **Udvidet åbningstid udnyttes.** De projekter der har etableret udvidet åbningstid, f.eks. via KMD-callcenter, kan konstatere, at det bliver udnyttet af borgerne – se projektdagbog for "Digital service til borgerne i Nordjylland".

- **'Moving target' i forhold til den digitale signatur**

Den centralt udmeldte politik har ændret sig undervejs, hvilket har skabt en del frustrationer. Foreløbig er strategien i DDN-projekterne, dels at satse på en software-baseret signatur, dels at flytte fokus fra udbredelse af signaturer til udvikling af en kritisk masse mht. selvbetjeningsløsninger. Endelig har bl.a. "Den digitale amtsgård" efter analyse konstateret, at flere af selvbetjeningsløsningerne slet ikke fordrer en signatur, men kan klares med pinkode.

- **En del tekniske problemer – 'umoden' digital signatur**

Mange projekter har i opstartsfasen konstateret flere end forventede tekniske problemer, både mht. ufærdige løsninger og integrationsproblemer. Test af digital signatur blandt borgere har endvidere vist, at installationsprocedurer indtil videre har været for besværlige og langsomme til en mere generel udbredelse – se projektdagbog for "På vej mod det åbne digitale rådhus".

- **Sikre web-baserede borgerløsninger**

Bl.a. "Din åbne kommune" har taget den udfordring op, at det vanskeligste ift. sikkerhed slet ikke er den digitale signatur, men derimod sikkerheden når f.eks. personfølsomme data transporteres frem og tilbage mellem de interne sikre miljøer og det som udgangspunkt væsentligt mere usikre Internet. Projektet arbejder på en ny og banebrydende sikkerheds-løsning.

- **Intern e-kommunikation – hvad med den eksterne?**

Kun projektet "Udveksling af informationer i sundhedssektoren" havde i første omgang fokus på e-kommunikation mellem myndigheder. Flere andre projekter er imidlertid ved at tage bolden op – når to parter begge bliver "gennemdigitali-

seret" internt (f.eks. Nordjyllands Amt og Aalborg Kommune), hvorfor så ikke tage skridtet fuldt ud og også udveksle informationer på tværs af amt og kommune digitalt?

- **Standarder / lovgivning – eller mangel på samme**

Forskellige formmæssige barrierer er blevet konstateret, og der har her været et godt samarbejde med Den Digitale Taskforce om at få sådanne barrierer ryddet af vejen.

- **Organisatorisk medvind i opstarts- og udviklingsfase**

Generelt får digital forvaltningsprojekterne ikke kun god opbakning fra topledelsen, der opleves også en især administrativ topledelse, der i vid udstrækning er strategisk tænkende og med til at sætte dagsordenen. Også de medarbejdere, der er direkte involverede i projekterne, bidrager positivt og konstruktivt. Det skal dog bemærkes, at fokus fra starten har været på tekniske problemstillinger og/eller analyse af forretningsgange og arbejdsprocesser, hvorfor ingen er nået til en egentlig udrulning og organisatorisk implementering. Betydningen af informations- og kommunikationsstrategi både i forhold til de direkte involverede og omverdenen understreges af alle.

Projekteksempel – Nordpol.dk

Et projekt, "Den Digitale Amtsgård", har idriftsat et væsentligt delprojekt i 2001. På adressen www.nordpol.dk har Nordjyllands Amt op til amtsrådsvalget åbnet en demokratiportal. Portalen er blevet til i et samarbejde med bl.a. politikere og brugerrepræsentanter, primært unge. Erfaringerne herfra er så gode og siden har været så velbesøgt, at portalen nu fortsætter med andre, aktuelle emner. Portalen har

høstet både national anerkendelse med specialprisen for "Bedst På Nettet" i 2001, og fået EU's 'best practice'-pris indenfor e-Governance november 2001.

IT-erhverv

Hovedtemaet IT-erhverv havde i år 2000 12 vinderprojekter. Et af projekterne, "Den digitale markedsplads", valgte dog efter omfattende analyser og undersøgelser af markedet at stoppe projektet. Hensigten var at etablere et kombineret B2C- og B2B- virtuelt, nordjysk storcenter på Internettet, men foranalysen viste desværre, at projektet ikke kunne gøres rentabelt. Konsortiets parter valgte selv at finansiere det udførte arbejde, så hele bevillingen på 3,5 mio. kr. gik tilbage til Det Digitale Nordjylland.

Alle øvrige 11 projekter er kommet godt i gang og en række erfaringer kan læses:

- **Nyt syn på e-business**

Dot-com-krisen har på flere måder ændret holdningen til e-handel. Den store optimisme med hensyn til effekterne af f.eks. "handels-portaler" er i dag afløst/

suppleret af en større fokusering på interne forretningsprocesser og på muligheden for hurtig tilbagebetaling af investeringerne. En anden tendens er forøget fokus på at give merværdi for kunden i form af ny viden, "e-viden".

- **E-handelskunderne kommer ikke af sig selv**

At muligheden er der giver ikke nødvendigvis "kunder i butikken", må bl.a. projektet "e-handel mellem private virksomheder og Nordjyllands Amt" konstatere. Projektet har nået alle sine "interne" mål i form af omlægning af forretningsgange, lager/varekatalog, decentralt e-indkøb fra institutioner mv. Nu gælder det så om at trække de private virksomheder over på en e-handelsløsning.

- **E-business-branchesamarbejde mellem tidligere konkurrenter**

Projektet "Transport- og logistikløsninger til e-handel" har vist, at det ved (netværks) samarbejde og en helt ny type transportportal kan lade sig gøre at skabe en situation, der ser ud til at give fordele for både kunde, leverandør – og miljøet (se projekteksempel nedenfor).

- **Mobilt indhold – samarbejde mellem mobilbranche og traditionelle erhverv**

Brobygning mellem IT-erhverv og de traditionelle erhverv samt udnyttelse af den særlige nordjyske kompetence på mobilområdet står højt på Det Digitale Nordjyllands ønskeseddel. Der begynder nu så småt at komme konkrete resultater, bl.a. drevet af projektet "Mobile Content", som har bistået med idéudvikling af bl.a. en mobil markedsføringsplatform for turister i Nordjylland, der integrerer hele Nordjylland og samtidig bygger på de seneste. NET teknologier (se www.visitnord.dk).

- **Fokus på sikkerhed**

- **ved hjælp af mobiltelefonen**

Den mobile medarbejder bør ikke kun kunne koble sig op til firmaet hjemmefra en sikker pc, men i princippet fra en hvilken som helst pc med adgang til internettet – vel at mærke på en sikker måde. Projektet "Web-sikkerhed med mobiltelefon" står med udgangen af 2001 med en løsning, som via mobiltelefonen gør dette muligt.

- **Kuvøse- og innovationsmiljøer uden for universitetsbyer**

Aalborg har med videns- og forskerparken NOVI haft stor succes med et innovationsmiljø i tæt fysisk nærhed af og samarbejde med Aalborg Universitet. Med projektet "Vækstcenter Nord" har Hjørring vist, at iværksættermiljøer også – med succes! – kan etableres uden for universitetsbyer (se www.vcn.dk).

Projekteksempel

– Transport- og logistikløsninger til e-handel

På www.transonline.dk har projektet åbnet en transportportal, foreløbig ganske vist kun i test. Men allerede inden den 'rigtige' start er det blevet så stor en succes, at portalen bliver landsdækkende. Både virksomheder og private kan anvende portalen, og via en transportforespørgsel få valg mellem de vognmænd der er tættest på afhentningsstedet på det tidspunkt, hvor varen skal hentes – og som har ledig plads. Konkurrencen er ikke sat ud af kraft, kunden udvælger selv, hvem han ønsker tilbud fra, og vognmændene ser ikke hinandens tilbud – og det hele foregår via portalen. Ved at 'pulje' bilerne forventer vognmændene en bedre udnyttelse af kapaciteten og færre halv- eller heltomme lastbiler, mens kunden på en nem og hurtig måde kan indhente tilbud fra flere og lave den endelige aftale.

IT-infrastruktur

Efter udbudsrunderen 2000 igangsattes 4 forholdsvis store projekter under hovedtemaet IT-infrastruktur. Reelt er dette dog ikke de eneste infrastrukturtiltag i regi af Det Digitale Nordjylland, idet flere projekter fra Kompetence & Uddannelse også beskæftiger sig med infrastruktur, f.eks. forskellige bredbåndsiniciativer i yderdistrikterne i form af digitale landsbyer.

Alle de 4 deciderede infrastrukturprojekter er i gang, om end fremdriften har været noget forskellig. Eksempelvis har projektet "BIT-vognen" nærmest overhalet sig selv indenom, idet den i projektet planlagte fremskudte etablering af ADSL-linier i udvalgte byer reelt blev overhalet af TDC's generelle udrulningsplan for ADSL. Denne udvikling har så medført, at projektet i dag i højere grad fokuserer på tjenester på nettet, og lidt mindre på "fysisk levering" af datalinjer.

Set fra en IT-infrastruktur – synsvinkel er der sket en række positive tiltag i 2001

- **Højere tempo på udbredelsen af bredbånd**

Udbredelsen af adgang til bredbåndsforbindelser, f.eks. ADSL eller kabelnet, har

været meget kraftig i år 2001. Enkelte byområder i Nordjylland har i dag en bredbåndsdækning på ca. 30 pct. af alle husstande.

- **Konkurrence på området**

Nordjylland er særlig begunstiget på bredbåndsområdet, fordi der i mange byer både er ADSL og kabelnet. Og selvom SONOFON har trukket sit FWA-produkt tilbage fra privatkundemarkedet, så begunstiges de større købere af "båndbredde", f.eks. erhvervsvirksomheder, af den øgede konkurrence, som dette ekstra medie giver.

- **Efterspørgsel efter infrastrukturviden og -kompetence**

Nordjysk Netforums bestræbelser på at opbygge et uafhængigt, ikke-kommercielt viden- og kompetencecenter indenfor IT-infrastruktur er blevet taget godt imod. Mens Netforum arbejder på strategisk og overordnet niveau, arbejder den kommercielle del, KMD Netbroker, på operationelt niveau. Målgruppen er primært den offentlige sektor, og ydelserne efterspørges allerede nu i hele landet (se www.nordjysknetforum.dk).

Projekteksempel – PMBS

Projektet "Personlige Mobile Bredbåndsservices", forkortet PMBS, gik for alvor i luften i efteråret 2001. 100 familier i Frederikshavn og Aalborg testede PDA'er og Web-pads, hvor hver person i testfamilien fik sit helt eget personlige servicetilbud – via samme trådløse terminal. Projektet har arbejdet med udvikling af nye bredbåndstjenester, med mediekonvergens og teknikker som web-clipping, og resultaterne har allerede vakt interesse i omverdenen.

Se også "Månedens projekt" på Det Digitale Nordjyllands hjemmeside.

Følgforskning

Aalborg Universitet (AAU) varetager på kontrakt følgeforskning vedr. Det Digitale Nordjylland. I starten af 2001 fik følgeforskningsindsatsen, som koordinerer følgeforskningsaktiviteterne ved AAU, i bestyrelsen godkendt, at det samlede begreb for følgeforskningen er "Den lærende region".

Nogle af de spørgsmål, følgeforskningen stiller i denne forbindelse er: Hvad karakteriserer en lærende region? Hvilken rolle spiller IT i udviklingen af en lærende region? På hvilke måder udvikler Nordjylland sig som en lærende region? Hvilke dynamiske udviklingsmekanismer for regional udvikling er blevet etableret gennem IT-fyrtårnet?

Med afsæt i de fire hovedtemaer for Det Digitale Nordjylland er der formuleret følgende deltemaer for følgeforskningen:

Hovedtema	Deltema	Forankring
IT-infrastruktur	Infrastrukturens udvikling	Ph.d.-stipendium v/ institut for elektroniske systemer (det teknisk-naturvidenskabelige fakultet)
IT-erhvervsudvikling	De erhvervmæssige udviklingsperspektiver for den nordjyske IKT-sektor	Ph.d.-stipendium v/ institut for erhvervsstudier (det samfundsvidenskabelige fakultet)
Kompetence og Uddannelse	Det nye arbejde – IKT og vidensudvikling	Ph.d.-stipendium v/ institut for kommunikation (det humanistiske fakultet)
Digital forvaltning	Brug af IKT i planlægningen	Ph.d.-stipendium v/ institut for samfundsudvikling og –planlægning (det teknisk-naturvidenskabelige fakultet)
	IKT til kommunikation og vidensdeling i sundhedsvæsenet	Ph.d.-stipendium v/ institut for kommunikation (det humanistiske fakultet) i samarbejde med institut for sundhedsteknologi (det teknisk-naturvidenskabelige fakultet)
	Demokratisering og deltagelse	Forskningsassistent/adjunkt v/ institut for økonomi, politik og forvaltning (det samfundsvidenskabelige fakultet)

Følgforskningens metoder

Følgforskning er den type af forskning, der følger en indsats med henblik på at opsamle erfaringer og generalisere disse. Følgeforskningsindsatsen vil benytte sig af forskellige metoder:

- **Sidelinieforskning**, hvor forskerne analyserer, vurderer og generaliserer projekternes erfaringer og resultater i forhold til det overordnede formål med DDN uden at involvere og intervenere direkte i projekterne
- **Dialogforskning**, hvor forskerne er i dialog med det enkelte projekt/projekterne og forholder sig som en kritisk sparringspartner til det enkelte projekts udvikling. Endvidere sørger dialogforskeren for at generalisere projektets eller grupper af projekters erfaringer og resultater.
- **Aktionsforskning/teknologiapplicering**, hvor forskerne er med i det enkelte projekt og bidrager til at sikre den nyeste teknologiimplementering og ikke bare "gårsdagen" løsninger. Der er tale om direkte medvirken i udviklingsteam.

Overordnet set anvendes en dialogforskningstilgang, således at følgeforskningen igennem hele forløbet forholder sig som en kritisk sparringspartner til projekterne og til hele indsatsen. Med kritisk sparringspartner menes, at følgeforskningen på baggrund af en klargøring af præmisser og gennem dokumentation, analyser og løbende tilbagemelding undersøger, på hvilke måder Det Digitale Nordjylland bidrager til, at Nordjylland udvikles og videreudvikles som en lærende region.

Økonomi og organisering

Følgeforskningen samfinansieres mellem Aalborg Universitet og Det Digitale Nordjylland, sidstnævnte med en samlet rammebevilling på seks mio. kr.

Følgeforskningen styres af en gruppe af seniorforskere på tværs af fakulteterne, som også deltager som aktive forskere i følgeforskningsaktiviteterne. Der er etableret et sekretariat, som supporterer følgeforskningsindsatsen, og der er etableret en speciel hjemmeside (www.hum.auc.dk/ddn), hvor indsatsen løbende formidles.

Konkret har 2001 været anvendt til at få hele grundlaget for følgeforskningen på plads, få rekrutteret ph.d.'er, som så i sidste del af 2001 er gået i gang med at præcisere beskrivelserne af forskningsprojekterne, afholde kontaktmøder med Fyrtårnscentret samt foretage besøgs- og interviewrunde hos Det Digitale Nordjyllands projekter.

Nye projekter 2001

Strategi

Mens den første projektkonkurrence i 2000 gik forholdsvis bredt ud inden for de fire hovedtemaer, valgtes en noget anden strategi for de efterfølgende projektkoncurrencer i 2001 ud fra følgende overordnede hensyn:

- De resterende 77 mio. kr., der er til rådighed til projektstøtte, skal ud at arbejde i projekter så hurtigt som muligt
- Nye projekter skal bedst muligt supplere og komplettere de projekter, der er udvalgt som konkurrencevindere efter første udbudsrunde. Ambitionen er at sikre størst mulig synergi og samtidig foretage den nødvendige fokusering, der sikrer, at vi ikke bare får 'mere af det samme', men målrettet går efter de specielle temaer og indsatsområder, der sikrer helheden og sammenhængen i det nordjyske IT-fyrtårn samt at projektet ikke kun formelt er et tilbud til, men også reelt inddrager alle vigtige områder og interesser.
- Der skal etableres en model, der gør det muligt at bringe uudnyttede midler og/eller tilbagefaldsmidler fra tidligere projekter målrettet i anvendelse.

Det besluttedes derfor at gennemføre 4 successive udbud, heraf de 3 i 2001, efter nedenstående plan, stadig med det bærende princip, at det enkelte projekt selv skal finansiere minimum 2/3 af projektets samlede udgifter og således max. kan opnå 1/3 støtte fra Det Digitale Nordjylland:

Udbud	Tema	Beløb	Tidsplan
1. udbud	Kompetence og uddannelse med særlig fokus på <ul style="list-style-type: none">• Børn & Unge• IT-ressourcesvage voksne	20 mio.	Udbudsmateriale 15. marts 2001 Ansøgningsfrist 15. maj 2001 Afgørelse 18. juni 2001
	Styrk demokratiet med IT – IT og deltagelse	7 mio.	
2. udbud	Digital Forvaltning – borgeren og det digitale social-, sundheds- og sygehusvæsen	25 mio.	Udbudsmateriale 1. maj 2001 Ansøgningsfrist 29. juni 2001 Afgørelse 17. september 2001
3. udbud	SMV'er i det globale samfund – styrk konkurrenceevnen med netværk og nye samarbejdsstrukturer Styrk det kreative potentiale med gode rammebetingelser for IT-indholdsindustri og -iværksættere	18 mio.	Udbudsmateriale 1. juni 2001 Ansøgningsfrist 14. september 2001 Afgørelse 6. november 2001
4. udbud	Kunst, kultur og IT i netværks-samfundet – nyt kulturindhold på nettet	7 mio.	Udbudsmateriale 15. november 2001 Ansøgningsfrist 15. januar 2002 Afgørelse 6. marts 2002

Udbud 1/2001: Kompetence & Uddannelse og e-demokrati

Den første projektkonkurrence havde to hovedtemaer, hvor den vejledende fordeling var 20 mio. kr. til Kompetence & Uddannelse og 7 mio. kr. til e-demokrati.

Mål og strategi

Målet med temaet **Kompetence & Uddannelse** blev dels at styrke og videreudvikle børns og unges IT-kompetencer gennem pædagogisk nytænkning, dels at give et IT-kompetenceløft til forskellige grupper af IT-ressourcesvage voksne, afspejlet i de to indsatsområder

- Børn og unge – læring i netværkssamfundet

- IT-ressourcesvage voksne

Disse to målgrupper var nemlig kun i begrænset omfang omfattet af de 21 projekter, der under hovedtemaet Kompetence & Uddannelse blev sat i gang efter udbudsrunderen 2000.

Målgruppen **børn og unge** blev indsnævret til at strække sig fra grundskoleniveau til og med ungdomsuddannelserne. Det Digitale Nordjylland ville med projektkonkurrencen tilskynde til, at børn og unge tilegner sig de kompetencer, der anses for væsentlige i netværkssamfundet – både læringskompetencer, forandringskompetencer og sociale kompetencer. Projektkonkurrencen efterlyste bl.a. bud på pædagogisk

nytænkning, nye måder at organisere læring og undervisning på, nye måder at samtænke fjern- og nærundervisning, fleksible læringsrum og integration af uformelle læreprocesser. Et andet væsentligt fokus var på dialog og samarbejde både på langs og på tværs af kompetencekæden, på tværs af fag, skoler og institutionstyper, og på samarbejde med det omliggende samfund og erhvervslivet.

De **IT-ressourcesvage voksne** blev defineret som de grupper, der i forskellig grad er fremmede overfor IT-anvendelse, og som ikke besidder de nødvendige kompetencer til at udnytte netværkssamfundets muligheder. Det kan være grupper, der også på andre punkter mangler ressourcer og/eller er marginaliserede, f.eks. fysisk eller psykisk handicappede, eller det kan være mennesker, der ellers på andre områder er ressourcestærke, men mangler et IT-kompetenceløft – både kortuddannede og virksomhedsledere kan være indbefattet. Der blev efterlyst projekter, der finder nye veje at nå disse grupper på, og projekter, der med udgangspunkt i specifikke målgrupper og deres behov giver bud på nye "IT-læringspakker".

Målet med temaet **Styrk demokratiet med IT** var at styrke borgernes deltagelse i og indflydelse på den demokratiske debat og de demokratiske (beslutnings)processer. I den første projektkonkurrence i 2000 havde Det Digitale Nordjylland under hovedtemaet "Digital Forvaltning" også efterspurgt projekter med fokus på e-demokrati, men med begrænset resultat, idet 6 af 7 vinderprojekter havde fokus på indsatsområdet e-administration. Derfor gik man denne gang målrettet efter e-demokrati projekter. Temaet blev indsnævret til først og fremmest at fokusere på de aspekter, der handler om borgernes aktive deltagelse i demokratiet. To indsatsområder blev defineret:

- Borgerdeltagelse og demokratisk debat
- Demokratiske muligheder i digital forvaltning

For indsatsområdet **Borgerdeltagelse og demokratisk debat** efterlystes bl.a. projekter, der kan være med til at afklare, hvorvidt "cyber-demokrati" fører til forfladigelse, forsimpning og populisme, som nogen anfører, eller om det 'udvider' demokratiet, ved dels at skabe nye adgangsveje og kommunikationsformer i det allerede etablerede demokratiske system, dels at give nye målgrupper - også "ikke professionelle" - mulighed for at komme til orde. Der efterlystes projekter med fokus på eksempelvis relationen politikere – borgere, forvaltning – borgere og borgere – borgere, sidstnævnte illustreret ved hele "Forenings Danmark".

Indsatsområdet **Demokratiske muligheder i digital forvaltning** efterlyste projekter, der sikrer, at både borgerne og pressen bibringes de kompetencer, der gør dem i stand til at udnytte de nye muligheder og den tiltagende åbenhed i den Digitale Forvaltning.

Resultater – vinderprojekter

ØKONOMIOVERSIGT UDBUD 1/2001						
	Ansøgt			Bevilget		
	Antal projekter	Støtte (mio. kr.)	Projektsum (mio. kr.)	Antal projekter	Støtte (mio. kr.)	Projektsum (mio. kr.)
Kompetence & Uddannelse	24	29	128	11	17	92
e-demokrati	10	18	53	5	10	40
Total udbud 1/2001	34	47	181	16	27	132

16 nye projekter blev således udpeget til at dele puljen på 27 mio. kr. Projekterne fik gennemsnitligt knap 1,7 mio. kr. i støtte, med 225.000 kr. og 9 mio. kr. som henholdsvis mindste og største støttebeløb. 13 projekter blev bevilget den fulde støtte, de havde bedt om, mens 3 projekter fik støttebeløbet beskåret. Alle vinderprojekter har deltagelse af både offentlige og private projektpartnere, heraf står en offentlig organisation i spidsen for 10 projekter, mens de resterende 6 projekter ledes af en privat virksomhed.

Vinderprojekterne dækkede tilsammen alle fire indsatsområder inden for de to hovedtemaer og gav samtidig bud på de fleste efterspurgte problemstillinger i konkurrencematerialet. Folkeskoleområdet var dog ikke repræsenteret i det omfang, man pga. konkurrencens fokus på børn og unge muligvis kunne have forventet, hverken når det gælder ansøgninger eller vinderprojekter. En forklaring kan muligvis være de 340 mio. kr. dedikeret området på finansloven for 2001. Under demokrati-temaet var "valg og valgkamp" på nettet nærmest ikke-eksisterende på trods af, at 2001 var valgår. Men her er årsagen formentlig, at de 4-5 måneder, der var til rådighed mellem støttetilsagn og valg, var for kort tid.

Projekter indenfor indsatsområdet **Børn og unge** dækker både folkeskoleområdet og ungdomsuddannelserne. Her skal specielt fremhæves, at alle 13 gymnasier i hele regionen er gået sammen om storskalaforsøget "Pædagogisk anvendelse af IT i gymnasierne" til ca. 66. mio. kr. Med hensyn til tværgående samarbejde skal også nævnes projektet "Nordjysk Uddannelsesportal" med bl.a. interaktiv studievejledning, hvor flere uddannelsesinstitutioner er gået sammen om en helt ny type portal med dels vejledere, dels unge som målgruppe.

Vinderprojekterne inden for indsatsområdet **IT-ressourcesvage voksne** har bl.a. tiltag gående på at forbedre fysisk og psykisk han-

dicappedes livskvalitet og læring via IT, og på at forbedre f.eks. kortuddannedes IT-kompetencer, således at en fastholdelse og tilknytning til arbejdsmarkedet sikres, f.eks. via alternative IKT-læringsformer og netbaserede selvevalueringer. Specielle tiltag for ældregruppen er også repræsenteret via projektet "SeniorCity Danmark".

Fire af de fem e-demokrati projekter dækker indsatsområdet **Borgerdeltagelse og demokratisk debat**. Nærdemokrati, nye kommunikations- og samarbejdsformer og -fora, kompetenceudvikling og øget inddragelse af borger- og brugergrupper er nøgleord for disse projekter – f.eks. "Den [inter]aktive borger", hvor IT inddrages i udarbejdelse af etisk regnskab. Et enkelt projekt, "Det Digitale Demokrati", skiller sig ud ved med et enkelt bysamfund i Hals Kommune som case at forsøge at "komme hele vejen rundt" på én gang: Kan en ungdomspolitik få indhold og udvikles ved at de unge i en kommune inddrages i processen

via internettet? Kan kommunikationen mellem forældre, lærere, skolebestyrelse og skole i øvrigt blive styrket ved at informationsteknologien bruges som værktøj? Kan man få bedre resultater ved at tage den moderne teknologi i brug når en ny byplan skal til høring? Kan IT være med til at fremme deltagelsen i det nære demokrati eller sker det modsatte, når teknologien bevæger sig ind i dagligstuerne rundt omkring? ... eksempler på nogle af de spørgsmål, som projektet, der også inddrager forskere fra Aalborg Universitet, forsøger at besvare.

Et enkelt projekt fokuserer på **Demokratiske muligheder i digital forvaltning**, nemlig projektet "Åbenhed i den digitale forvaltning & pressen som mediator i demokratiet". Projektet er et samarbejdsprojekt mellem myndigheder og medier om bedst muligt at udnytte mulighederne i den digitale forvaltning og sætter bl.a. ind på kompetenceudvikling af journalister.

Udbud 2/2001: Digital forvaltning – borgerne og det digitale social-, sundheds- og sygehusvæsen

Første udbudsrunde i 2000 resulterede bl.a. i, at hovedtemaet digital forvaltning - for så vidt angår den form for administration som foretages i f.eks. kommuner, amter og staten - blev dækket i tilfredsstillende omfang. Derimod var det meget småt med projekter, som dækkede hele den del af det offentlige område, som vedrører social-, sundheds- og sygehusvæsenet. Det besluttedes derfor at sætte 25 mio. kr. af til en projektkonkurrence om "IT-sundhed".

Mål og strategi

Indførelse og anvendelse af IT på sundhedsområdet er forbundet med meget store udfordringer og komplekse problemstillinger, og egentlige storskalaforsøg på sundhedsområdet, f.eks. med elektronisk patientjournal og digitalisering af røntgenbilleder, kræver investeringer i en størrelsesorden, der ikke vil kunne realiseres inden for rammerne af Det Digitale Nordjylland. Hvordan så gøre en forskel? Og undgå blot at give driftstilskud i form af en dråbe i havet?

Denne udfordring blev forsøgt tacklet således, at der helt generelt blev efterspurgt konkrete projekter og forsøg, hvor de indhøstede erfaringer og empiri skulle kunne bidrage til at kvalificere debatten om, hvordan IT bedst kan anvendes indenfor sundhedsområdet. Samtidigt måtte disse projekter meget gerne være handlingsanvisende for den konkrete udbredelse og anvendelse af IT på sundhedsområdet. Da Det Digitale Nordjylland bl.a. handler om at demonstrere og synliggøre potentialerne i netværks-samfundet, blev det yderligere et krav, at patienterne/borgerne – uanset indsatsområde – er i centrum. Med andre ord blev der efterspurgt projekter, der ikke kun indirekte (f.eks. via effektiviseringer på sygehusene)

men også direkte vil være synlige for - og komme – patienterne/borgerne til gode.

Der skulle specielt lægges vægt på at fremme følgende forhold:

- en for patienterne/borgerne bedre og mere sammenhængende behandling; også gerne på tværs af institutioner og sektorer
- patienternes/borgernes adgang til - og indsigt i - informationer på sundhedsområdet, herunder i egne forhold (f.eks. i egen journal)
- en mere effektiv ressourceudnyttelse

Der blev defineret 5 indsatsområder:

- Den patient-specifikke information og kommunikation - herunder elektroniske patientjournaler (EPJ)
- Den ressourcemæssigt koordinerende kommunikation
- Den "fjern-behandlende" kommunikation - herunder telemedicinske tiltag
- IT til understøttelse af sundhedsfaglige beslutninger - herunder beslutningsstøttesystemer o.lign.
- Kommunikation af generel sundhedsinformation til – og med - den "informerede patient/borger"

Indsatsområdet **Den patientspecifikke information og kommunikation, herunder EPJ**, gik bl.a. ind og efterspurgte projekter der muliggør, at EPJ-systemer bliver et fælles værktøj for de forskellige aktører på sundhedsområdet, projekter, der på innovativ måde integrerer EPJ-systemer med andre IT-systemer og projekter, der giver patienten

adgang til egne journaloplysninger og andre patientspecifikke sundhedsinformationer.

Under indsatsområdet **Den ressourcemæssigt koordinerende kommunikation** var der bl.a. bud efter projekter, der forbedrer eller rationaliserer konkrete arbejdsgange inden for sundhedsområdet og projekter, der muliggør forskellige former for tidsbestilling via Internettet.

Formålet med indsatsområdet **Den fjernbehandlende kommunikation** var at få igangsat projekter, der på nye måder forsøger at anvende telemedicin til at forbedre patient-situationen samt projekter, der muliggør forskellige former for konsultation via Internettet.

IT til understøttelse af sundhedsfaglige beslutninger efterlyste projekter med fokus på beslutningsstøtte, det være sig til brug for det sundhedsfaglige personale i primær- og/eller sekundærsektoren, eller til brug for borgernes/patienternes egenomsorg.

Endelig ønskedes med indsatsområdet **Kommunikation af generel sundhedsinformation til - og med - den "informede patient/ borger"** både projekter, der formidler sundhedsmæssig viden og erfaring på tværs af sundhedsområdet tilpasset specifikke målgrupper, og projekter, der gør kvaliteten og pålideligheden af den viden, patienten tilbydes i det virtuelle rum, gennemskuelig.

Resultater - vinderprojekter

ØKONOMIOVERSIGT UDBUD 2/2001						
	Ansøgt			Bevilget		
	Antal projekter	Støtte (mio. kr.)	Projektsum (mio. kr.)	Antal projekter	Støtte (mio. kr.)	Projektsum (mio. kr.)
Total IT-sundhed	14	33	109	9	25	96

Rammen på 25 mio. kr. blev således udnyttet fuldt ud og delt mellem ni projekter. Mindste støttebeløb blev 600.000 kr., største knap 10,5 mio. kr. og gennemsnittet knap 2,8 mio. kr. Syv af de ni vinderprojekter fik tilsagn om den støtte, de havde ansøgt om, mens to projekter fik støtten reduceret. Af de ni vinderprojekter har syv projekter deltagelse af både offentlige og private projektpartnere. Nordjyllands Amt står i spidsen for seks af vinderprojekterne, mens de sidste tre projekter ledes af en privat virksomhed. Vinderprojekterne dækker tilsammen alle

fem indsatsområder og kommer godt rundt om de efterspurgte problemstillinger. Dog har ingen projekter indsatsområdet IT til understøttelse af sundhedsfaglige beslutninger som primært indsatsområde. Det kan muligvis hænge sammen med, at løsninger på området forudsætter at mere basale forhold i rimelig grad er på plads, f.eks. at data er elektronisk tilgængelige på alle områder, at der er validt, fælles sprog og at data er sammenlignelige.

Det største IT-sundhedsprojekt er "Det Digitale Sygehus" til godt 36 mio. kr. Her vil Nordjyllands Amt på Skagen-Frederikshavn sygehus etablere et 'genem-digitaliseret' sygehus. Projektet omfatter bl.a. indførelse af elektronisk patientjournal, forsøg med patientadgang fra sengeterminaler til både egne data i den elektroniske journal og adgang til e-mail, Internet mv. Der arbejdes med forskellige booking-muligheder (operation, røntgen, ambulatorium), og også mulighed for booking for den praktiserende læge, samt med forsøg med telemedicin i forhold til diabetes-patienter. Data- og systemintegration er nøgleord i projektet.

Tre projekter har deres primære fokus på indsatsområdet **Den fjernbehandlende kommunikation**. Projektet "Præhospital indsats" har til formål at udvikle et IT- og kommunikationssystem, som øger kvaliteten i den indledende patientbehandling på skadestedet, under transporten samt ved modtagelsen af patienten på hospitalet, og derved mindske risikoen for dødsfald og varige mén for patienten. Ved hjælp af trådløs kommunikationsteknologi muliggøres løbende datakommunikation med hospitalet fra skadestedet og under transporten. Samtidig sikres, at hændelsesforløbet dokumenteres løbende og delvist automatisk under selve transporten og ikke som hidtil ved manuel registrering.

Det andet projekt er "Fjernovervågning af hjertepatienter". Projektets overordnede formål er etablering af en ny telemedicinsk undersøgelsesmetode af hjertepatienter, der kan give en aflastning af hospitalssengene, reducere de sundhedsøkonomiske udgifter og i nogle tilfælde forbedre patientbehandlingen. Det tilsigtes at opbygge et telemedicinsk system, som kontinuerligt og trådløst kan overføre hjerterytmesignaler fra patientens hjem via mobiltelefon til hjertemedicinsk afdeling på Aalborg syge-

hus. Herved kan indlæggelser undgås eller afkortes og virkningen af den behandling, der gives, kan vurderes under de forhold patienten normalt befinder sig i.

Det tredje projekt er "Astmacentret - Den elektroniske vandrejournal", som arbejder med et fjernovervågnings- og forebyggelsesprogram for astmabørn, der integrerer behandlingen tværsektorielt. Peakflowmålinger opsamles i en elektronisk vandrejournal, som følger barnet, og således deles af egen læge og børneafdeling. Vandrejournalen integreres med et web-community, hvor børn og forældre informeres og kommunikerer med professionelle og hinanden.

Under indsatsområdet **Kommunikation af generel sundhedsinformation til - og med - den "informede patient"** etableres bl.a. projektet "Sund By Net-Butik - den elektroniske forebyggelsesjournal". I tilknytning til de fysiske Sund By net-butikker, som Nordjyllands Amt har etableret, udarbejdes nu en virtuel Sund By Net-Butik, som tilbyder individuel sundhedsrådgivning til nordjyske borgere - i første omgang hjælp til rygeophør samt kost- og motionsvejledning. Borgeren kan desuden oprette en personlig forebyggelsesjournal, der kan bruges i forebyggelsessamtaler med egen læge.

Udbud 3/2001: IT-erhverv

Også den tredje projektkonkurrence i 2001 havde to hovedtemaer, nemlig dels "Små og mellemstore virksomheder i det globale samfund", dels "Rammebetingelser for det kreative potentiale". Beløbsrammen var totalt 18 mio. kr., uden nogen vejledende fordeling mellem temaerne.

Mål og strategi

Første udbudsroundes vindere under IT-erhverv var primært lokomotivprojekter indenfor e-handel, telekommunikation, landbrug og eksport. Der var overvejende tale om større virksomheder, især indenfor IT og/eller telekommunikation, som tog rollen som spydspids. Fokus var på indsatsområderne IT-erhvervsudvikling, e-handel og rammebetingelser for erhvervslivet. I den nye runde skiftede fokus over på "små og mellemstore virksomheder" og mobile tjenester. Samtidig blev der igen efterspurgt forbedrede rammevilkår for IT-virksomheder m.v.

Målet med temaet **Små og mellemstore virksomheder i det globale samfund – styrk konkurrenceevnen med netværk og nye samarbejdsstrukturer** var væsentligst at få en intensiveret og mere innovativ IT-anvendelse i de traditionelle erhverv, som dækker 80 % i Nordjylland, samt at videreudvikle og stimulere til at gøre brug af Nordjyllands specielle kompetence på mobilområdet. Heraf udsprang to indsatsområder:

- Netværksdannelse mellem virksomheder
- Mobile indholdstjenester ovenpå netværk

Under indsatsområdet **netværksdannelse mellem virksomheder** efterspurgt projekter, som forbedrer små og mellemstore virksomheders konkurrenceevne ved hjælp af IT, netværksdannelse og forskellige typer samarbejder med andre virksomheder. Målet med projekterne skulle eksempelvis være at realisere nye produkter og servicey-

delser, nye forretningsgange, ny teknologi i produktionen, nyt design, nye metoder i markedsføring og logistik eller nye organisationsformer. – Det handlede om at tage begrebet "co-opetition" til sig. Endvidere var der ønske om at trække de mere traditionelle brancher inden for industri, handel og service sammen med virksomhederne fra "den nye økonomi".

Det andet indsatsområde mht. de små og mellemstore virksomheder, **Mobile tjenester oven på netværk**, efterspurgte nye indholdstjenester. Det kunne være projekter, hvor netværkstjenester, som udvikles til det "faste" Internet også udvikles til det mobile Internet. Eller projekter hvor f.eks. kørende e-handelsløsninger gøres tilgængelig på mobile enheder. Eller helt nye tjenester, som kun giver værdi, hvis de er mobiltilgængelige.

Målet med temaet **Styrk det kreative potentiale med gode rammebetingelser for IT-indholdsindustri og iværksættere** var at sætte Nordjylland på landkortet – også når det gælder indholdsproduktion. Nordjylland har i dag enestående gode erfaringer med innovations- og kuvøsemiljøer for tele- og mobilbranchen, først og fremmest med forsker- og udviklingsparken NOVI som det gode eksempel.

Indsatsområdet her blev udelukkende **Innovations- og kuvøsemiljøer for IT-indholdsproducenterne**. Det Digitale Nordjylland efterspurgte miljøer, som kan tiltrække de kreative kompetencer og idémagere, IT-iværksættere, IT-entreprenører og fremme muligheden for, at også de allerede etablerede bidrager med viden og ressourcer. Det kunne være nyetableringer eller videreudvikling af allerede eksisterende miljøer indenfor andre brancher, fysiske og/eller virtuelle. Der blev endvidere lagt op til, at kulturliv og erhvervsliv gik hånd-i-hånd med nye typer alliancer og samarbejder.

Resultater – vinderprojekter

ØKONOMIOVERSIGT UDBUD 3/2001						
	Ansøgt			Bevilget		
	Antal projekter	Støtte (mio. kr.)	Projektsum (mio. kr.)	Antal projekter	Støtte (mio. kr.)	Projektsum (mio. kr.)
Små og mellemstore virksomheder i det globale samfund	19	31,6	95,8	10	176	49
Rammebetingelser for det kreative potentiale	1	0,2	0,7	0	0	0
Total udbud 3/2001	20	31,8	96,5	10	16	49

10 projekter blev således udpeget til at dele 16 af de 18 mio. kr., der totalt var til rådighed i puljen for denne projektkonkurrence. Projekterne blev bevilget støtte i størrelsesordenen fra 345.000 kr. til godt 2,8 mio. kr. med et gennemsnit på 1,6 mio. kr. i bevilget støtte. Alle 10 vinderprojekter blev bevilget det støttebeløb, de havde ansøgt om. 9 projekter er ledet af en privat virksomhed og kun et enkelt projekt af en offentlig institution.

Vinderprojekterne dækker kun det ene hovedtema, nemlig "Små og mellemstore virksomheder i det globale samfund", og her har 9 af de 10 projekter primært fokus på indsatsområdet "Netværksdannelse mellem virksomheder". Selvom således kun ét projekt havde "Mobile indholdstjenester oven på netværk" som primært indsatsområde, anses emnet for dækket, idet tre af de øvrige vinderprojekter også udvikler til eller anvender det mobile Internet. Temaet "Rammebetingelser for det kreative potentiale" blev desværre ikke dækket, da kun et enkelt projekt bød ind på temaet, men ikke i tilstrækkelig grad opfyldte tildelingskriterierne.

Et særligt ønske med projektkonkurrencen var at inddrage små og mellemstore virksomheder i Nordjylland og ikke mindst virksomheder, som hidtil har været tilbageholdende med at anvende IT, i hvert fald i mere innovative sammenhænge. Vinderprojekterne indeholder en lang række deltagere fra denne målgruppe, idet godt 50 virksomheder er direkte involverede. To af projekterne, nemlig "Det Digitale Handelskammer" og "IKON (IT, Kompetence Og Netværk)" vil minimum fordoble dette antal, hvis de realiseres efter planen.

Blandt de fra starten direkte involverede virksomheder er flere malermestere, byggefirmaer, trælasthandler, fiskehandel, landbrugsorganisationer, tekstilvirksomhed, metalvirksomhed, en industri- og handelsorganisation samt flere softwarehuse og IT-leverandører, heraf også flere, som hidtil har haft vanskeligt ved for alvor at komme på landkortet.

Projekterne indfrier på flere måder ønsket om netværksdannelse. Ikke alene lægger projekternes løsninger og resultater op til netværksdannelse mellem slutbrugere,

men der etableres også i udviklingsfasen netværksdannelser, dels mellem forskellige partnere inden for det samme projekt, dels mellem IT-virksomheder på tværs af projekter. Ligeledes er der stort fokus på nye værdikæder, færre omkostninger og generering af viden til gavn for virksomhedernes konkurrenceevne.

Eksempelvis sætter projektet "Den mobile medarbejder" fokus på at flytte administration fra håndværker til grossist bl.a. ved brug af mobilt udstyr og løsninger i marken. "IKON" satser på en kombination af individuel virksomhedsrådgivning og kompetencenetværk, og "Intelligent produktion med dynamisk simulering" fokuserer på at udvikle nye metoder og værktøjer til dynamisk simulering med det formål at understøtte og udvikle "intelligent produktion", sidstnævnte forstået som evnen til at kombinere teknologiske elementer med menneskelige ressourcer for både at opnå høj produktivitet og evne til at reagere hurtigt og fleksibelt på ændringer i omverdenen.

Nøgletal 2001 – de tre gennemførte projektkonkurrencer

Forhold mellem ansøgninger og vinderprojekter 2001						
	Ansøgt			Bevilget		
Udbuddets nr. og overskrift	Antal projekter	Støtte (mio. kr.)	Projektsum (mio. kr.)	Antal projekter	Støtte (mio. kr.)	Projektsum (mio. kr.)
1/2001: Kompetence & Udd., e-demokrati	34	47	181	16	27	132
2/2001: IT-sundhed	14	33	109	9	25	96
3/2001: IT-erhverv	20	32	97	10	16	49
Total udbud 2001	68	112	387	35	68	277

Nøgletal vinderprojekter 2001								
Udbuddets nr. og overskrift	Antal proj.	Støtte mio. kr.	Støtte-ramme	Fuld støtte	Reduc. støtte	Gns. støtte mio. kr.	Off. ledet	Privat ledet
1/2001: Kompetence & Udd., e-demokrati	16	27	27	13	3	1,7	10	6
2/2001: IT-sundhed	9	25	25	7	2	2,8	6	3
3/2001: IT-erhverv	10	16	18	10	0	1,6	1	9
Total udbud 2001	35	68	70	30	5	2	17	18

Formidling

Den primære formidling foregik i 2001 fra projektets hjemmeside og gennem de foredrag og oplæg, som Fyrtårnscentret samt repræsentanter fra direktion og bestyrelse holdt i forbindelse med konferencer, møder og besøg. Derudover er der specielt i 2001 blevet annonceret en del i både de trykte medier, både regionalt og landsdækkende, dels for at gøre opmærksom på muligheden for at deltage i projektkonkurrencerne, dels for at invitere til at hente viden om og inspiration fra projektet fra hjemmesiden.

Hjemmeside

Fra en midlertidige hjemmeside i 2000 gik projektet over på sin egen hjemmeside www.det-digitale-nordjylland.dk i 2001. Hjemmesiden blev i 2001 løbende videreudviklet, så den med udgangen af 2001 indeholdt services målrettet to målgrupper, henholdsvis offentligheden og projekterne i regi af Det Digitale Nordjylland – dog således, at al information er tilgængelig for alle. Hjemmesiden havde i 2001 19.477 unikke besøgende, hvoraf eksempelvis 4784 besøgte hjemmesiden i november 2001.

Offentligheden

Primært møntet på offentligheden tilbyder hjemmesiden diverse baggrundsinformation om projektet (rammer, formål, organisering og økonomi). Endvidere findes for alle projekter en kortere projektbeskrivelse, ligesom alle projekter via et extranet fører projektdagbog. Denne service er også målrettet potentielle samarbejdspartnere og angiver derfor også kontaktperson for hvert projekt. Den aktuelle udvikling følges gennem presseklip og "Månedens projekt", som hver måned i mere journalistisk og populær form sætter fokus på et projekt i Det Digitale Nordjylland.

Projektpartnerne

Alle kontraktbilag, der skal anvendes i forbindelse med den løbende indberetning og afrapportering, er tilgængelige fra hjemmesiden. Endvidere er der taget hul på ad hoc nyhedsbreve, samt forberedt for extranetets anvendelse til enten helt virtuelle netværksgrupper og/eller understøttelse af fysiske netværksgrupper.

Engelsk hjemmeside

I juni 2001 åbnedes en engelsk udgave af hjemmesiden, målrettet offentligheden, på www.thedigitalnorthdenmark.com. Hjemmesiden indeholder en delmængde af den information, der i den danske udgave er målrettet offentligheden. Hjemmesiden havde i 2001 13.264 unikke besøgende, hvoraf eksempelvis 2309 besøgte hjemmesiden i november 2001.

Foredrag og besøg

Fyrtårnscentret har i 2001 holdt 56 foredrag og oplæg om Det Digitale Nordjylland. Hvor interessen for projektet i 2000 først og fremmest kom fra regionen selv, har der i 2001 været betydeligt flere henvendelser til Det Digitale Nordjylland fra både ind- og udland. Indenlands har der været besøg fra/hos andre amter, kommuner og kommuneforeninger, videns- og kompetencecentre, foredrag i forbindelse med konferencer om primært Digital Forvaltning, foredrag for interesseorganisationer (HK, DJØF, Kommunaldirektørforeningen) m.v. Fra udlandet har Det Digitale Nordjylland haft besøg af mange forskellige enkeltpersoner og grupper, eksempelvis forskere og ph.d.-studerende, journalister, politikere og embedsmænd samt uddannelsesfolk fra så forskellige steder som Finland, Norge, Canada, Rumænien og Skotland.

Efterhånden som der begynder at komme konkrete projekter i gang og de første resultater så småt begynder at komme på bordet, har interessen fra omverdenen tydeligt forskubbet sig fra det mere generelle og overordnede, fra målsætninger og visioner, over på strategier og konkrete erfaringer og resultater. Dette resulterer, som tilsigtet, nu også i at projekterne i regi af Det Digitale Nordjylland i stigende omfang ikke kun indtages i besøg, men også selvstændigt kontaktes af interessenter udefra.

Andre initiativer

Fyrtårnscentret har været involveret i en række aktiviteter, der på den ene eller den anden måde har haft til formål enten at initiere nye tiltag, der ligger inden for eller i naturlig forlængelse af Det Digitale Nordjylland eller arbejder med at udveksle viden og erfaringer. Det være sig regionalt, således Future Camp Nordjylland, som blev afholdt november 2001 og som udviklede forslag til ni nye projekter, nationalt i form af det jyskfynske samarbejde, hvor Fyrtårnscentret var involveret i områderne infrastruktur og videnscentre, og i nordisk regi, Den skandinaviske Triangel, omkring primært kompetenceudvikling og e-learning.

Intern vidensdeling og netværk

Ud over via hjemmesiden at animere til at projekterne under Det Digitale Nordjylland gensidigt inspirerer og drager nytte af hinanden, afholdt Fyrtårnscentret i september 2001 et to-dages netværksseminar for alle igangværende projekter, hvor formålet var at skabe rammer og mulighed for både uformel og formel kontakt og netværk projekterne imellem.

Administration og tilsyn med projekter

Rammerne for tilsynet med projekterne er reguleret i en projektkontrakt mellem Det Digitale Nordjylland på den ene side og projektet på den anden side. Hovedprincippet for det økonomiske tilskud er, at Det Digitale Nordjylland ikke kun max. dækker 1/3 af projektets omkostninger, men at den løbende udbetaling også foregår efter 1/3-princippet, således at projektet løbende selv finansierer 2/3 af omkostningerne, og Det Digitale Nordjylland 1/3.

Værktøjer

Følgende værktøjer bidrager til tilskudsforvaltningen:

- Kvartalsvise budgetter, hvor projektet redegør for forventet forbrug i efterfølgende kvartal. Anvendes til den løbende likviditetsstyring.
- Kvartalsvise regnskaber, hvor projekterne redegør for faktisk forbrug i kvartalet. Projekterne udbetales på baggrund heraf støtte kvartalsvist bagud.
- Kvartalsvise indholdsrapporter, hvor projekterne redegør for status, fremdrift, evt. væsentlige ændringer ift. tidsplan, økonomi eller forventede resultater mv. Sammenholdes med regnskab som en del af vurderingsgrundlag for udbetaling af støtte.

Hertil kommer, at projekterne minimum én gang i kvartalet skal ajourføre den offentligt tilgængelige projektdagbog på Det Digitale Nordjyllands hjemmeside.

Suppleret af den løbende opfølgning fra – og dialog med – Fyrtårnscentret fungerer værktøjerne hensigtsmæssigt, idet der dels er rimelig føling med de enkelte projekter, dels med den tætte og hyppige kontakt er

god mulighed for at gribe ind og i fællesskab konstruktivt få løst eventuelle problemer, f.eks. når en projektpartner glider ud, når projekterne af forskellige grunde oplever forsinkelser, når det er nødvendigt at skifte kurs på grund af ændrede forudsætninger i omverdenen mv.

Den tætte og hyppige kontrol har dog også ulemper i form af mere administration, både for Det Digitale Nordjylland og projekterne, hvor sidstnævnte specielt udfordres af, at næsten alle projekter er konsortieprojekter med deltagelse af partnere fra ikke kun mange forskellige, men også mange forskellige typer virksomheder og organisationer.

Fyrtårnscentret har til økonomi- og sagsstyring fået udviklet et sagsstyringssystem, som dels understøtter projektkonkurrencerne, dels den løbende drift af de faktisk igangsatte projekter.

Revisorattesteret årsregnskab

Af de i alt 78 projekter har 59 jf. nedenslående tabel fået regnskabs-rapporterne fra 2001 gennemgået af revisor. 3/4 af de modtagne revisorerklæringer har ingen bemærkninger, mens 1/4 & tager forbehold. Forbeholdene retter sig hovedsageligt om to forhold, som for de pågældende projekter reguleres på udbetalingerne for 1. kvartal 2002:

- 1) Der er i enkelte tilfælde usikkerhed om, hvornår en given vare eller tjenesteydelse kan påføres regnskabet til Det Digitale Nordjylland.

Det Digitale Nordjylland har her generelt indskærpet projekterne, at projektets udgift til en vare eller tjenesteydelse skal

bogføres på tidspunktet for indgåelse af tilsagn eller bindende aftale. - En konkret vurdering af de pågældende projekter har ikke givet anledning til yderligere påtale eller regulering.

- 2) Der er ikke altid, som påkrævet i kontrakten, regnet med "faktisk lønudgift" for offentligt ansatte, men med skønnede satser eller gennemsnit, som ikke forlods er godkendt af Det Digitale Nordjylland.

Det Digitale Nordjylland har efterfølgende generelt tydeliggjort over for projekterne, at enhver anden sats kræver skriftlig dispensation fra Fyrtårnscentret og evt. vil kunne opnås i tilfælde, hvor en meget stor gruppe medarbejdere involveres adhoc og sporadisk, for at undgå overadministration. - Specifikt vurderes de pågældende projekter individuelt for evt. dispensation, hvorefter udbetalinger for 1. kvartal 2002 tilbageholdes indtil aftale foreligger og/eller regulering er beregnet.

Alle projekter - 2000 & 2001					
Hovedtema	Antal projekter	Ikke modtaget penge	Modtaget penge		
			Ingen bemærkning	Bemærkning	Erklæring ikke modtaget ¹⁾
Kompetence og Uddannelse ²⁾	32	1	24	6	1
Digital Forvaltning ³⁾	21	4	12	5	0
IT-erhverv ⁴⁾	21	11	7	3	0
IT-infrastruktur	4	1	1	1	1
	78	17	44	15	2

1) Revisorerklæring endnu ikke modtaget pga. forhold, som er Det Digitale Nordjylland bekendte

2) Dækker dels 21 vinderprojekter fra projektkonkurrencen 2000 under dette hovedtema, dels 11 nye vinderprojekter fra udbudsrunderen 1/2001 under dette hovedtema.

3) Dækker både 7 vinderprojekter fra projektkonkurrencen 2000 under dette hovedtema, 5 vinderprojekter fra udbudsrunderen 1/2001 med temaet e-demokrati, og 9 IT-sundheds-vinderprojekter fra udbudsrunderen 2/2001

4) Dækker 11 vinderprojekter fra projektkonkurrencen 2000 under dette hovedtema, og 10 vinderprojekter fra udbudsrunderen 3/2001.

Årsregnskab 2001

Årsregnskabet dækker dels administrationsudgifter til drift af Fyrtårnscenter, dels støtte til de projekter, der som resultat af projektkonkurrencerne er startet op i regi af Det Digitale Nordjylland.

(2000-2003). De 30 mio. kr. finansieres af Nordjyllands Amt, de nordjyske kommuner og Videnskabsministeriet med hver 1/3. Amtet og kommunerne indbetaler deres bidrag én gang årligt med hver 2,5 mio. kr. Videnskabsministeriets udbetalinger falder kvartalsvis efter budgetteret forbrug.

Administration

Fyrtårnscentret har et budget på totalt set 30 mio. kr., der skal dække 4 regnskabsår

Administrationsregnskab 2001	
Indtægter	
Amtet	2.500.060,00
Staten	2.500.000,00
Kommunerne i Nordjyllands Amt	2.623.596,00
Indtægter i alt	7.623.656,00
Udgifter	
Sekretariatet	
Personale	2.368.928,79
Møder	146.224,36
Fast ejendom	240.112,50
Anskaffelser (inventar, pc'er m.v.)	319.303,29
Uddannelse/kurser	28.232,68
Kontorhold	99.504,46
Markedsføring og formidling	1.244.318,18
EDB	345.491,60
Konsulentbistand	209.564,02
Andet	16.824,13
Sekretariatet i alt	5.018.504,01
Konferencer	
Dig og IT	200.000,00
FutureCamp (indtægt)	-111.340,86
Konferencer i alt	88.659,14
Netværksgrupper	
Møder, seminarer mv.	184.566,21
Konsulentbistand	33.914,86
Andet	16.394,8
Netværksgrupper i alt	234.875,87
Følgforskning	828.450,00
Udgifter i alt	6.170.489,02
Overført til 2002	1.453.166,98

Administrationsregnskab hele perioden Mio. kr., 1 decimal	2000		2001		2002	2003	I alt
	Budget	Regnskab	Budget	Regnskab	Budget	Budget	Budget/ regnskab
Indtægter							
- Staten	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	10,0
- Øvrige	5,0	4,9	5,0	5,1	5,0	5,0	20,0
Udgifter	4,0	3,3	5,5	6,2	11,0	9,5	30,0
Resultat / beholdning	3,5	4,1	2,0	1,4	-3,5	-2,0	0,0

Projektregnskab

Bevillingen på 170 mio. kr. fra Videnskabsministeriet fordeles overordnet med 3 mio. kr. til evaluering af totalforsøget, max. 10 mio. kr. til administration, herunder følgeforskning, samt max. 157 mio. kr. til projektstøtte.

Med udgangen af 2001 er rammen for projektstøtte på 157 mio. kr. bevilget, hhv. disponeret som følger:

Projektstøttemidlernes anvendelse					
Projektregnskab. Mio. kr., 1 decimal	2000	2001	2002	2003	I alt
Tilsagnsramme ¹⁾	80,0	70,0	7,0	0,0	157,0
Faktisk bevilgede tilsagn ²⁾	74,4	67,2	-	-	141,6
Uudnyttet tilsagnsramme	5,6	2,8	7,0	-	15,4
Udbetalingsramme	80,0	150,0	116,2	-	
Udbetalt	0,0	40,8	-	-	40,8
Beholdning ultimo	80,0	109,2	-	-	

1) I henhold til de tilsagns-/udbudsrammer, der er aftalt mellem Det Digitale Nordjylland og Videnskabsministeriet. Tilsagnsrammen for 2002 er, som følge af opsamlede uudnyttede midler og tilbagefaldsmidler efterfølgende ændret og godkendt til 12 mio. kr.

2) Tilsagn givet af Nordjyllands Amt til projekterne totalt set i det pågældende år med fradrag af ikke anvendte tilsagn, dels pga. ikke-realiserede projekter, og dels pga. reducerede projekter.

Forholdet mellem Videnskabsministeriet og Det Digitale Nordjylland 2001			
DDN's faktiske forbrug i forhold til løbende udbetalinger fra Videnskabsministeriet Mio. kr. , 1 decimal	Faktiske udbetalinger i regnskabsåret 2001	Forskud udbetalt fra Videnskabsministeriet 2001	Difference til regulering på 1. udbetaling 2002
Projekter	40,8	60,8	-20
Administration	2,5	2,5	0,0
I alt	43,3	63,3	-20

Af de 141,6 mio. kr., der totalt var bevilget ved udgangen af 2001 på baggrund af de gennemførte projektkonkurrencer i 2000 og

2001, blev 40,8 mio. udbetalt i støtte til projekterne i 2001. Projektstøtten fordelte sig således på udgiftsposterne:

Projekternes forbrug 2001 fordelt på udgiftsposter		
	Kr.	%
Lønudgifter	17.848.380	43,7
Generalomkostninger	1.997.765	4,9
Underleverandører / konsulenter	4.563.192	11,2
Projektspecifikt hardware og software	14.424.599	35,3
Rejser	460.350	1,1
Formidling og evaluering	504.810	1,2
Møder og repræsentation	31.505	0,1
Revision	115.872	0,3
Diverse	989.852	2,4
Tilbageholdelse (10% af max. støttebeløb)	-91.255	-0,2
	40.845.070	100

Regnskabet er i overensstemmelse med Nordjyllands Amts bogføring.

Nordjyllands Amt, Økonomikontoret, den 30. april 2002

Anders Boje

Det Digitale Nordjylland, Fyrtårnscentret, den 30. april 2002

Dorte Maarbjerg Stigaard

Revisionspåtegning

Vi har revideret det af Nordjyllands Amt aflagte regnskab for "Det Digitale Nordjylland" for regnskabsåret 2001.

Den udførte revision

Revisionen er udført og tilrettelagt i overensstemmelse med bestemmelserne i Nordjyllands Amts revisionsregulativ og Kontrakt indgået mellem Nordjyllands Amt og IT- og Forskningsministeriet den 9. februar 2001, samt efter almindeligt anerkendte revisionsprincipper med henblik på at opnå en begrundet overbevisning om, at regnskabet er uden væsentlige fejl og mangler.

Under revisionen har vi ud fra en vurdering af væsentlighed og risiko efterprøvet grundlaget og dokumentationen for de i opgørelsen anførte beløbet og øvrige oplysninger.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at regnskabet er aflagt i overensstemmelse med bogføringen og regnskabsbestemmelserne i den mellem Nordjyllands Amt og IT- og Forskningsministeriet indgåede kontrakt.

Aalborg, den 30. april 2002
KOMMUNERNES REVISION

Anders Øster

Keld B. Kristensen

Kompetence og uddannelse 1 / 2001

Projekt titel:	Det digitale demokrati
Ansvarlig organisation:	Hals Kommune
Støttebeløb:	5.500.000
Samlet projektsum:	20.138.000
Summarisk projektbeskrivelse:	På tre arenaer – lokalsamfundet, brugere, institutioner og forvaltning og borgere, byråd og forvaltning – igangsættes IT-forsøg med det sigte at engagere flere borgere i det lokale demokrati, at udvikle borgernes kompetencer til at anvende IT og at indhente ny viden om de demokratiske potentialer i IT.

Projekt titel:	Åbenhed i den digitale forvaltning & pressen som mediator i demokratiet
Ansvarlig organisation:	Dansk Institut for Computer-Assisteret Reporting (DICAR)
Støttebeløb:	1.520.000
Samlet projektsum:	5.067.000
Summarisk projektbeskrivelse:	Projektet skal styrke demokratiet ved at etablere et samarbejde mellem medier og myndigheder om digitaliseringen af forvaltningerne og forbedring af digitaliseringernes brugervenlighed for offentligheden. Pressens kompetencer omkring computerstøttet journalistik skal styrkes for at sikre pressens rolle som mediator mellem borgere og myndigheder i det digitale samfund.

Projekt titel:	Netbaseret selvevaluering som vejledningsform
Ansvarlig organisation:	Nordjyllands Amt
Støttebeløb:	375.000
Samlet projektsum:	1.530.000
Summarisk : projektbeskrivelse	Projektet ønsker at udarbejde en web-site, hvor voksne selv kan evaluere deres læse-stave- og skrivefærdigheder. Sitet udarbejdes i samarbejde med de prioriterede målgrupper.

Projekt titel:	Nordjysk Uddannelsesportal
Ansvarlig organisation:	Logimatic Software A/S
Støttebeløb:	2.446.633
Samlet projektsum:	7.339.900
Summarisk projektbeskrivelse:	Projektet har til formål at etablere en Nordjysk Uddannelsesportal med mulighed for uddannelsesinformation og studievejledning 24 timer i døgnet. Projektet vil blive gennemført i et tværgående regionalt samarbejde mellem nordjyske uddannelsesinstitutioner og virksomheder.

Projekt titel:	Omverdenskontrol via IT for handicappede
Ansvarlig organisation:	Nordjyllands Amt Handicapsektoren
Støttebeløb:	250.000
Samlet projektsum:	765.000
Summarisk projektbeskrivelse:	Projektet drejer sig om at udarbejde redskaber til svært fysisk og psykisk handicappede for at kunne agere i, og kommunikere med, omverdenen, og her igennem opnå den livskvalitet og deltagelse i livet, som disse ikke selv er i stand til at skaffe sig.

Projekt titel:	IKT kvalificering og virtuel læring i Sosu-uddannelsen
Ansvarlig organisation:	Skolen i Hammer Bakker
Støttebeløb:	382.300
Samlet projektsum:	1.146.900
Summarisk projektbeskrivelse:	Projektet arbejder med IKT implementering i læreprocesserne i forbindelse med ProblemBaseretLæring (PBL) i hjælper uddannelsen. Fokus er specielt rette mod IKT svage voksne elever. Der arbejdes på at anvende brugervenlige elektroniske konferencer som fælles forum for skolen og de involverede praktiksteder.

Projekt titel:	Den [inter]aktive Borger
Ansvarlig organisation:	intra saphiens a/s
Støttebeløb:	698.700
Samlet projektsum:	2.329.000
Summarisk projektbeskrivelse:	Den [inter]aktive Borger bygger på Sejlflod Kommunes erfaringer med aktiv inddragelse af borgere og interessentgrupper i udvikling af værdigrundlag og målsætninger for en række aktiviteter. Projektet går ud på at revolutionere anvendelsen af processen med anvendelse af den seneste informationsteknologi.

Projekt titel:	"e-learning" Fjernundervisning af voksne med mangelfuld læse-skrivekompetence
Ansvarlig organisation:	Taleinstituttet
Støttebeløb:	823.519
Samlet projektsum:	3.177.620
Summarisk projektbeskrivelse:	Formål: At opkvalificere voksne med læseproblemer i brug af ny teknologi. At etablere et fleksibelt fjernundervisningstilbud til voksne med læseproblemer i Nordjylland. At udvikle og afprøve pædagogiske metoder med det formål at motivere og fastholde deltagerne i livslang læring.

Projekt titel:	GIS i skolen
Ansvarlig organisation:	Aalborg Kommune, DAKS
Støttebeløb:	362.500
Samlet projektsum:	1.087.500
Summarisk projektbeskrivelse:	Projektet har til formål at gøre det muligt for folkeskolen at kunne udnytte mulighederne med GIS i relevante pædagogiske sammenhænge

Projekt titel:	Det nære netværkssamfund
Ansvarlig organisation:	Behandlingscentret Østerskoven
Støttebeløb:	227.800
Samlet projektsum:	683.400
Summarisk projektbeskrivelse:	Som et forsøgs- og udviklingsprojekt ønsker vi at etablere et internt netværk (intranet) mellem beboerne på en træningsinstitution for yngre hjerneskadede (Behandlingscentret ØSTERSKOVEN), for at kunne træne brugen af informationsteknologi i et beskyttet miljø, og dermed forbedre beboernes kompetence til at anvende det åbne informationssamfund.

Projekt titel:	SeniorCityDanmark
Ansvarlig organisation:	EUC Nord
Støttebeløb:	1.219.040
Samlet projektsum:	3.714.500
Summarisk projektbeskrivelse:	Projektets idé er at udvikle, etablere og drive en virtuel, internetbaseret seniorby, der tilgodeser Danmarks seniorborgere (55+), og sætter dem i stand til at udnytte mulighederne på Internettet. Som noget epokegørende sker dette via sammensmeltning af digitalt TV og Internettet.

Projekt titel:	Ansigt til ansigt
Ansvarlig organisation:	Nordjyllands Amt, Taleinstituttet
Støttebeløb:	1.178.900
Samlet projektsum:	3.536.856
Summarisk projektbeskrivelse:	Formålet med projektet: at afprøve og undersøge effekten af anvendelsen af et synkront billedkommunikationssystem både som metode i relation til den sproglige genoptræning og som alternativ kommunikation for den afasiramte. at fremme adgang og tilgængelighed til IKT for den afasiramte

Projekt titel:	SIM-TOOLS Undervisningsværktøj-opbygning af simulationsspil
Ansvarlig organisation:	Zonning Multimedia
Støttebeløb:	785.000
Samlet projektsum:	2.380.290
Summarisk projektbeskrivelse:	Nærværende konkurrenceforslag handler om udvikling og afprøvning af et nyt og innovativt undervisningsværktøj til Folkeskolen, som giver lærerne helt nye muligheder for opbygning af undervisningsforløb og fagligt indhold til afvikling i undervisningen som simulationsspil, der kan udnytte elevernes indlevelsessevner.

Projekt titel:	Digital demokrati i det åbne land
Ansvarlig organisation:	Hedeselskabet Miljø og Energi A/S
Støttebeløb:	565.383
Samlet projektsum:	1.696.150
Summarisk projektbeskrivelse:	Etablering af database og geografisk og administrative informationer for det åbne land i 3 nordjyske kommuner Etablering af geografisk information på Internettet Etablering og evaluering af elektronisk demokrati/borgerservice i 3 nordjyske kommuner

Projekt titel:	Pædagogisk anvendelse af IT i gymnasiet
Ansvarlig organisation:	Brønderslev Gymnasium og HF-kursus
Støttebeløb:	9.165.225
Samlet projektsum:	66.713.337
Summarisk projektbeskrivelse:	Daglig pædagogisk og administrativ anvendelse af IT. Projektet består af en fællesdel og flere delprojekter. Tilsammen vil disse projekter introducere nogle af fremtidens nye undervisningsformer, der vil skabes åbenhed og fleksibilitet i undervisningen i hele regionen. Den demokratiske dimension tydeliggøres og anvendes.

Projekt titel:	ABDD-portalen
Ansvarlig organisation:	Dafolo A/S
Støttebeløb:	1.695.583
Samlet projektsum:	5.086.750
Summarisk projektbeskrivelse:	I sin helt enkle version er ABDD-portalen det mødested, hvor information om børn og deres aktiviteter i lokalområdet samles og kan anvendes af alle involverede til dialog og nærdemokrati. Organisatorisk læring, dialog- & demokrati-læring samt IT-læring opnås via anvendelsen af denne web-portal.

Projekt titel:	Ældrerådenes netværk
Ansvarlig organisation:	Amtsældrerådet
Støttebeløb:	130.000
Samlet projektsum:	408.700
Summarisk projektbeskrivelse:	Ældrerådenes demokratiske virke i Nordjylland skal styrkes gennem løbende debat, erfaringsudveksling, vidensopsamling og formidling af resultater. Uddeling af pc'ere til ældrerådenes medlemmer og oprettelse af en fælles portal skal understøtte netværksdannelse blandt ældrerådenes medlemmer.

Digital forvaltning 2 / 2001

Projekt titel:	Talegenkendelse Integreret på Patologisk Institut
Ansvarlig organisation:	IT-Sundhed, Nordjyllands Amt
Støttebeløb:	2.113.497
Samlet projektsum:	6.340.490
Summarisk projektbeskrivelse:	Udvikling, integrering og evaluering af et talegenkendelsessystem til en patologiafdeling, baseret på det danske sprog og dansk lægevidenskabeligt (pato-anatomisk) fagsprog, med henblik på at effektivisere dikteringsfunktionen, forbedre kvaliteten af svarene og ned sætte besvarelestiden til gavn for patienter og rekvirenter.

Projekt titel:	Præhospital indsats
Ansvarlig organisation:	IT-Sundhed, Nordjyllands Amt
Støttebeløb:	1.117.683
Samlet projektsum:	3.353.050
Summarisk projektbeskrivelse:	Formålet med projektet er at udvikle et IT- og kommunikationssystem, som øger kvaliteten i præhospital patientbehandling. Endvidere sikres en kontinuerlig elektronisk dataopsamling og registrering på skadestedet og under transporten til hospitalet. Systemet skal medvirke til at kvalitetssikre den nye paramediciner-uddannelse.

Projekt titel:	Astmacentret - Den elektroniske vandrejournal
Ansvarlig organisation:	IT-Sundhed, Nordjyllands Amt
Støttebeløb:	1.871.933
Samlet projektsum:	5.615.800
Summarisk projektbeskrivelse:	Fjernovervågnings- og forebyggelsesprogram for astma-børn, der integrerer behandlingen tværsektorielt. Peakflow målinger opsamles i en elektronisk vandrejournal, som deles af egen læge og børneafdeling. Vandrejournalen integreres med et webcommunity, hvor børn og forældre informeres og kommunikerer med professionelle og hinanden.

Projekt titel:	Sund By Net-Butik - Den Elektroniske Forebyggelsesjournal
Ansvarlig organisation:	Nordjyllands Amt, Kontoret for Sygesikring og Forebyggelse
Støttebeløb:	600.000
Samlet projektsum:	4.358.350
Summarisk projektbeskrivelse:	En virtuel Sund By Net-Butik som tilbyder individuel sundhedsrådgivning til nordjyske borgere - i første omgang hjælp til rygeophør samt kost- og motionsvejledning. Borgeren kan desuden oprette en personlig forebyggelsesjournal, der kan bruges i forebyggelsessamtaler med egen læge.

Projekt titel:	Billed- og Datamanagement System til Aalborg Sygehus
Ansvarlig organisation:	Silicon Graphics A/S
Støttebeløb:	4.000.000
Samlet projektsum:	18.000.000
Summarisk projektbeskrivelse:	Projektet vil 1) I meget betydelig grad effektivisere anvendelse af billeder produceret efter indscanninger både for den enkelte kliniker, og for antallet af klinikker. 2) Integre anvendelsen af billeddata med patientdata fra de eksisterende applikationer i klinikken.

Projekt titel:	"Psykiatri uden grænser" - Elektronisk patientjournal i psykiatrien
Ansvarlig organisation:	Psykiatrien i Nordjyllands Amt
Støttebeløb:	1.100.000
Samlet projektsum:	10.570.000
Summarisk projektbeskrivelse:	Formålet med projektet er: Start af et pilotprojekt vedr. implementering af en elektronisk patientjournal med udgangspunkt i en af de funktionsbærende enheder i psykiatrien - samt at undersøge mulighederne for, at den elektroniske patientjournal kan understøtte sammenhængende behandlingsforløb mellem social- og sygehussektoren

Projekt titel:	Fjernovervågning af hjertepatienter
Ansvarlig organisation:	L.M. Ericsson A/S
Støttebeløb:	2.039.740
Samlet projektsum:	6.119.230
Summarisk projektbeskrivelse:	En nylig opgørelse viser, at 40% af indlæggelserne på hjertemedicinsk afdeling skyldes hjerterytmeforstyrrelse. Det skønnes, at ca. 50% af de indlagte kan overvåges sikkert i hjemmet. Formålet med projektet er at opbygge et telemedicinsk system, som kontinuerligt og trådløst kan overføre hjerterytmesignaler fra patientens hjem til hjertemedicinsk afdeling på Aalborg sygehus. Herved kan indlæggelser undgås eller afkortes, og virkningen af den behandling, der gives, kan vurderes under de forhold, patienten normalt befinder sig i.

Projekt titel:	Det Digitale Sygehus
Ansvarlig organisation:	IT-Sundhed, Nordjyllands Amt
Støttebeløb:	10.474.556
Samlet projektsum:	36.381.270
Summarisk projektbeskrivelse:	Det overordnede formål med projektet Det Digitale Sygehus er at øge borgernes tilfredshed med sygehussektoren. Dette opnås via en massiv IT indsats, herunder systemintegration, på et enkelt sygehus. Der skabes øget datatilgængelighed, bedre ressourcudnyttelse og dermed øget effektivitet og patienttilfredshed

Projekt titel:	Online tidsbestilling og receptfornyelse hos læger i Nordjylland
Ansvarlig organisation:	Danmarks Apotekerforening
Støttebeløb:	1.645.000
Samlet projektsum:	4.955.000
Summarisk projektbeskrivelse:	Projektet vil give borgerne i Nordjylland mulighed for via Internettet at bestille tid online og anmode om receptfornyelse online hos deres praktiserende læge.

IT erhverv 3 / 2001

Projekt titel:	Genbrug af software i IT-virksomheder
Ansvarlig organisation:	TEKKVA Consult
Støttebeløb:	737.600
Samlet projektsum:	2.212.800
Summarisk projektbeskrivelse:	Firmaer, som udvikler software, går sammen og danner netværk. Dels for at udveksle software-produkter, således at de genbruges i flere firmaer. Dels for at opbygge kompetence i udvikling af software, som er velegnet til genbrug. Det er primært formålet, at reducere det enkelte firmas time to market.

Projekt titel:	Den mobile medarbejder
Ansvarlig organisation:	Net-Mill International A/S
Støttebeløb:	2.500.000
Samlet projektsum:	7.500.000
Summarisk projektbeskrivelse:	DMM er en mobiltjeneste, der gennem en opbygning af netværkssamarbejdet mellem grossister og service-/håndværkerfirmaer dels automatiserer og dels flytter administrative arbejdsopgaver fra service-/håndværkerfirmaet til grossisten, som er meget bedre gearet til administrative opgaver. Samtidig vil slutkunden opleve en bedre service.

Projekt titel:	Vidensdeling i virksomheder og i netværk
Ansvarlig organisation:	Teknologisk Institut
Støttebeløb:	1.540.000
Samlet projektsum:	5.192.500
Summarisk projektbeskrivelse:	Der vil blive udviklet og afprøvet et videndelingssystem for mobile håndværkere og byggeledere i virksomheder i Nordjylland. Et netværk for mobil videndeling i Nordjylland vil blive etableret med henblik på erfaringsudveksling og generalisering af resultaterne til virksomheder i andre sektorer.

Projekt titel:	Markeds- og produktudvikling af abonnement på frisk fisk
Ansvarlig organisation:	Skagenfood A/S
Støttebeløb:	1.400.000
Samlet projektsum:	4.200.000
Summarisk projektbeskrivelse:	I abonnementsordning leverer Skagenfood.dk sæsonens friske fisk direkte til hoveddøren. Skagenfood.dk startede 5. juli 2001. I dag er det kun private kunder i de større byer i Danmark der betjenes. Skagenfood.dk ønsker at markedsudvikle abonnementskonceptet til også at rette sig mod kantine- og daginstitutionsegmentet.

Projekt titel:	Participate - Nye arbejdsformer for nordjyske virksomheder i den internationale arbejdsdeling
Ansvarlig organisation:	Gabriel A/S
Støttebeløb:	988.821
Samlet projektsum:	3.296.070
Summarisk projektbeskrivelse:	Participate" styrker tre nordjyske virksomheders konkurrenceevne ved at løfte traditionelle værdikæder og ved hjælp af IT søge at gøre de interorganisatoriske relationer så stærke, at værdikæden kommer til at fremstå som én virksomhed for kunder, medarbejdere og interessenter samt ved at være med til at udvikle et produkt med internationale afsætningsmuligheder.

Projekt titel:	Det Digitale Handelskammer
Ansvarlig organisation:	DCE Datacenteret
Støttebeløb:	2.600.000
Samlet projektsum:	7.870.000
Summarisk projektbeskrivelse:	Aalborg Industri og Handelskammer skal kunne tilbyde små og mellemstore nordjyske virksomheder en netbaseret "nordjysk-erhvervsbørs" til dannelse og vedligeholdelse af business to business netværk. Erhvervsbørsen skal bl.a. deltage i etableringen af netværk i forbindelse med større nationale og internationale projekter

Projekt titel:	Vidensopbygning ved virtuelle visualiserede netværkssamarbejder
Ansvarlig organisation:	Landbrugets Rådgivningscenter
Støttebeløb:	345.000
Samlet projektsum:	1.035.000
Summarisk projektbeskrivelse:	Projektet effektiviserer landbrugsrådgivningen og understøtter landmandens traditionelle erfaringsbaserede vidensopbygning ved at facilitere virtuelle samarbejds muligheder mellem landmand-konsulent; landmand-landmand og rådgiver-rådgiver. Projektet anerkender og udnytter, at visuel observation hyppigt er forudsætningen for beslutningstagen i jordbruget, samt at landmandens indgang til IKT typisk er mobiltelefonen

Projekt titel:	Intelligent produktion med dynamisk simulering
Ansvarlig organisation:	markman prosystem as
Støttebeløb:	2.762.533
Samlet projektsum:	8.287.600
Summarisk projektbeskrivelse:	Projektet udvikler nye anvendelsesmuligheder for dynamisk simulering til udvikling af intelligent produktion, der forbedrer konkurrenceevnen i 6 projektvirksomheder. Projektet gennemføres i samarbejde med Aalborg Universitet og fokuserer bl.a. på at styrke udvikling af produktionsstyringskoncepter, reeltidsplanlægning og læring-/visualisering af forandringer.

Projekt titel:	Landbonet
Ansvarlig organisation:	LandboNord
Støttebeløb:	678.333
Samlet projektsum:	2.035.000
Summarisk projektbeskrivelse:	Landbonet er et Internetbaseret kommunikationssystem. Systemet samler og analyserer data (f.eks. i form af tekst, lyd, billede og video) fra kvægbruget 24 timer i døgnet. Resultatet er et automatisk fjernrådgivningssystem hvor præmisserne er rationel brug af tid og økonomiske ressourcer ved opsamling af data fra forskellige datakilder.

Projekt titel:	IKON (IT, Kompetence Og Netværk)
Ansvarlig organisation:	Vendsyssel Udviklingsråd (VUR)
Støttebeløb:	2.500.000
Samlet projektsum:	7.500.000
Summarisk projektbeskrivelse:	Fremme anvendelsen af IT i SMV'erne for at styrke virksomhedernes konkurrenceevne og skabe nye jobs. Formålet er at give virksomhederne et strategi og kompetenceløft indenfor IT samt etablere et kompetencenetværk, der binder virksomhederne sammen i og på tværs af netværk.

Regnskab over betalinger til de enkelte DDN-projekter i 2001

Udgifter:

Kompetence og uddannelse	
Synshandicap i Det Digitale Nordjylland	144.034,04
Informationskompetence og videnstyring i SMV	204.371,75
Bryd isolationen	485.416,66
De digitale landsbyer i Nordjylland	172.774,65
Fra klasserum til projektrum med IKT	496.139,93
Nordregionens virtuelle center for kompetenceudv.	881.141,90
Interaktiv portal for borgere, foreninger og erhvervsliv	298.261,87
Peitu – Pædagogisk erfaringsudvikling om IT i undervisningen	183.665,34
Den digitale landsby	78.039,49
Anvendelse af E-learning ved impl. af elektronisk patientjournal	542.649,49
En talende internetportal	549.694,37
ABM kulturbasen	296.980,30
Kompetence- og kvalitetsudvikling i IT-virksomheder	366.635,80
Nye læringsformer og IT-baseret undervisning	180.081,01
IT for alle – Internetintroduktioner for mindst 10.000 nordjyder	245.968,72
PC-kunst i folkeskolen	25.807,51
Standardmodel til udarbejdelse og IT-baserede undervisningsforløb	863.967,69
IT-landsbypakken	413.823,96
Landbrugets digitale markedsplads for udveksling af viden	442.534,66
Nordjyske nethøjskoler	1.006.702,53
Virtuelle læringsmiljøer og læringsformer	2.234.499,30
Ansigt til ansigt	333.517,48
Pædagogisk anvendelse af IT i gymnasiet	7.663.580,23
GIS i skolen	17.836,34
SIM-tools undervisningsværktøj	203.425,95
IKT-kvalificering og virtuel læring i SOSU-uddannelsen	348.253,31
Nordjysk uddannelsessport	391.921,71
Netbaseret selvevaluering som vejledningsform	102.192,00
E-learning, fjernundervisning af voksne med mangelfuld læse/skrivekompetance	120.973,72
Omverdenskontrol via IT for handicappede	60.399,01
Seniorcity Danmark	666.359,67
Kompetence og uddannelse i alt	20.021.650,39

IT-erhvervsudvikling, E-handel og rammebetingelser

Transport- og logistikløsninger til E-handel	354.095,82
E-handel mellem private virksomheder og Nordjyllands Amt	618.798,00
Den digitale byggeproces	259.891,00
B2B - 2.2 NONE	143.666,67
Vækstcenter nord -IT-kuvøse	436.915,37
WEB-sikkerhed via mobiltelefon	359.996,66
Eurotrans - North.com	711.000,00
www.agripartner.dk	500.015,63
Center for netværkssamfund	285.728,88
Mobile-content	847.716,52

IT-erhvervsudvikling, E-handel og rammebetingelser i alt 4.517.824,55

Infrastruktur

Nordjysk netforum og forslagsstillers netbroker	842.543,65
Personlige mobile bredbånds services	2.232.591,33
TV2 Nord digital	39.618,16

Infrastruktur i alt 3.114.753,14

Digital forvaltning

Den Digitale Amtsgård	3.253.907,36
Din åbne kommune - digital forvaltning for fremtiden/fra vision til virkelighed	3.284.921,61
Udveksling af informationer i sundhedssektoren	933.403,37
På vej mod det åbne digitale rådhus	848.043,30
Det aktive aalborgkort	2.096.958,73
Digital service til borgerne i Nordjylland	305.459,67
Den (inter)aktive borger	82.294,00
ABDD-portalen	105.423,92
Det Digitale Demokrati	241.204,54
Det Digitale Demokrati i det åbne land	101.602,06
Åbenhed i den digitale forvaltning og pressen som mediator i demokrati	123.756,67
Det Digitale Sygehus	1.534.057,66
Talegengivelse integreret på patologisk institut	4.688,60
Astmacentret - den digitale vandrejournal	19.403,78
Online tidsbestilling og receptfornyelse hos læger i Nordjylland	175.911,67
Fjernovervågning af hjertepatienter	79.806,33

Digital forvaltning i alt 13.190.843,27

Udbetalinger i 2001 i alt

40.845.071,35

Indtægter:

Indtægter fra staten

63.336.225,00

Indtægter i 2001 i alt

63.336.225,00

Overskud overført til næste år

22.491.153,65

www.det-digitale-nordjylland.dk

Det Digitale Nordjylland
Fyrtårnscentret
Brohuset
Vesterbro 102
9000 Aalborg
Tlf.: 72 14 66 81
E-mail: fyrtaarn@nja.dk
www.det-digitale-nordjylland.dk